

6 - 20 776
Zuiden

MEMORANDUM

Nr : 2705

Van: Mr. C. L. W. FOCK

Aan: Minister-President

Ik moge nog even op papier zetten mijn conclusie van de gesprekken, die ik met U had over de Nieuw Guinea-zaak.

Theoretisch is het uiteraard mogelijk, dat wij thans versterkingen naar Nieuw-Guinea sturen per vliegtuig, die vermoedelijk via het Westelijk halfrond zouden moeten reizen omdat overvliegen van het Midden-Oosten en India wel niet zou zijn toegestaan. Welke neiging daartoe ook moge bestaan, de regering, die de uitvoering ervan gelast, tekent naar mijn stellige overtuiging daarmee haar eigen doodvonnis, hetgeen betekent, dat deze weg niet open staat. (Er is natuurlijk ook een aantal andere redenen waarom het zenden van militaire versterkingen naar Nieuw-Guinea onverstandig zou kunnen zijn, doch hierop behoeft in verband met de door mij genoemde redenen niet te worden ingegaan.)

Als uitgangspunt van elke redenering zou ik willen stellen, dat het absoluut noodzakelijk is om het uiterste te doen om het aftreden van het Kabinet te voorkomen. Indien, na zijn politiek te hebben bepaald, de Kamer het Kabinet zou dwingen af te treden, dan is daaraan uiteraard niets te doen. Wanneer ik dus over aftreden praat, dan heb ik het oog op aftreden ten gevolge van innerlijke verdeeldheid omtrent de te volgen beleidslijnen in het Kabinet zelf. Het is duidelijk, dat het Nederlandse volk en helaas ook zijn (geestelijke) leiders zich weer eens van de - althans voor mij - minst aantrekkelijke kant laten zien. Om het kort te zeggen is men blijkbaar bijzonder bang voor dreigementen en wil men zijn politiek daardoor doen bepalen. Ik vind dit persoonlijk verwerpelijk. Ik zou het echter nog verwerpelijker vinden indien het Kabinet door innerlijke verdeeldheid ertoe zou komen zijn ontslag aan te bieden en daardoor de Indonesiërs het genoegen zou schenken zich op de borst te kunnen slaan over het feit, dat een rede van president Soekarno blijkbaar voldoende is om het Nederlandse Kabinet te doen tuimelen. Ik zou willen proberen het laatste restje nationale prestige, dat wij misschien nog ergens over hebben, daardoor ook nog niet te verspelen. In elk geval meen ik, dat het Kabinet zich tot het uiterste moet inspannen om homogeen zijn beleid te bepalen.

Mijn advies is verder, dat de Nederlandse regering de weg op moet naar de Veiligheidsraad om daar aanhangig te maken de dreigende agressie van Indonesië in Nederlands Nieuw-Guinea. Ik geloof, dat het bijzonder moeilijk zal zijn voor de Veiligheidsraad om dan niet tot een uitspraak te komen, dat wij met de Indonesiërs moeten gaan praten onder auspiciën van de Verenigde

-Naties of..-

Naties of (een) derde land(en). Dit behoeft ons tot dusver gestelde uitgangspunt niet aan te tasten, immers wij worden tot praten gedwongen door een uitspraak van de Veiligheidsraad. Naar mij voorkomt zou een dergelijke ontwikkeling voor de regering nog acceptabel zijn.

Aanvaarding - onder de druk van de publieke opinie - van een z.g. "open" gesprek lijkt mij voor de regering onmogelijk.

A handwritten signature in dark ink, consisting of a stylized, cursive script that is difficult to decipher but appears to be a personal name or initials.

20 december 1961
F/2